

content/ukraine/uk/home/blog/2020/dafina-gercheva--covid-19-pandemic-puts-spotlight-on-domestic-vi.html (дата звернення: 17.09.2021).

2. Онлайн дискусія в рамках проекту «Реагування держави на домашнє насильство в Україні під час COVID-19» 23 лютого 2021 р. URL: <https://la-strada.org.ua/events/onlajn-dyskusiya-v-ramkah-proyektu-reaguvannya-derzhavy-na-domashnye-nasylstvo-v-ukrayini-pid-chas-covid-19.html> (дата звернення: 24.09.2021).

3. Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності за вчинення домашнього насильства та насильства за ознакою статі : Закон України від 1 липня 2021 року № 1604-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1604-20#n8> (дата звернення: 24.09.2021).

4. Лесько Н. В. Система органів державної влади, що здійснюють профілактику правопорушень серед дітей: досвід зарубіжних країн. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки.* 2016. № 845. С. 107-112.

5. Федотова Г. В. Правове регулювання інституту кримінального проступку у Франції, Німеччині та Великобританії. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ.* 2015. № 4 (97). С. 275-290.

6. Сидельников О. Д., Кисилевич О. В. Зарубіжний досвід законодавчого регулювання адміністративної відповідальності. *Молодий вчений.* 2018. № 4 (56). С. 84-87.

## **ЩОДО ВІДСУТНОСТІ ЧІТКОГО ЗАКОНОДАВЧОГО РОЗМЕЖУВАННЯ ПОВНОВАЖЕНЬ СУБ'ЄКТІВ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ ЗАХОДИ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ДОМАШНЬОМУ НАСИЛЬСТВУ**

**Томчук А.В.**

*кандидат юридичних наук, суддя Вінницького окружного  
адміністративного суду м. Вінниця, Україна*

Однією з основних проблем правового регулювання у сфері запобігання домашньому насильству в Україні є відсутність чіткого законодавчого розмежування повноважень суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання домашньому насильству. Так, завдання щодо реалізації заходів по запобіганню домашньому насильству покладено на низку суб'єктів, які підвідомчі різним органам державної влади або місцевого самоврядування (недержавні установи та організації не

підвідомчі нікому взагалі). Разом з тим, для здійснення ефективного запобігання домашньому насильству є необхідним щоб кожний суб'єкт здійснення такої протидії виконував чіткі задачі, які на нього покладено та вчинював дії, що знаходяться в його компетенції. При цьому, головною умовою такої взаємодії є насамперед те, що кожний суб'єкт запобігання домашнього насильства під час вчинення тих чи інших дій не дублював дії вчиненніишим суб'єктом. Таким чином, є необхідним, щоб межі компетенції суб'єктів запобігання домашньому насильству було чітко встановлено на рівні підзаконних нормативно-правових актів.

Межі компетенції суб'єкта публічної служби – це встановлені в нормативному полі, визначені за принципом більшості всіма суб'єктами публічної служби, які безпосередньо або опосередковано задіяні, зацікавлені в такій діяльності, стримуючі фактори, порушення яких притягує до відповідальності. Межі компетенції суб'єкта в чистому вигляді це ті, за якими настають компетенції межііншого суб'єкта та/або настає компетенційний вакуум. Ситуації дублювання повноважень з точки зору науки, суспільства, практики, і зацікавленості суб'єктів мають неоднозначні трактування. В свою чергу компетенційний вакуум – це відсутність належності компетенційного поля до будь-якого суб'єкта публічної служби або це відсутність належності предметів відання, публічного інтересу, інтересу хоча б одного із суб'єктів (у нашому випадку публічної служби) до діяльності суб'єкта/суб'єктів публічної служби. Для встановлення меж компетенції можна виокремити методи прямої та непрямой дії. Прямі методи це автоматична дія (зокрема, це адміністративні методи), за якої суб'єкти зазвичай діють обов'язково й однозначно. Непрямі (або опосередковані) методи дії – це, наприклад, економічні, морально-етичні, політичні та інші, які можна охарактеризувати як такі, у яких немає однозначності. Методи прямої дії як правило перебувають у межах правового поля [1. с. 112-113].

Таким чином, однією з головних задач правового регулювання процесу запобігання домашньому насильству є недопущення утворення компетенційного вакууму під час реалізації політики у вказаній сфері. Адже у випадку якщо хоча б один елемент під час вчинення того чи іншого заходу направлено на запобігання домашньому насильству буде упущено, то в такому разі ставиться під сумнів не тільки ефективність такого заходу, а й ефективність всього процесу запобігання домашньому насильству. Тому, є необхідним чітке розмежування такої компетенції та встановлення обов'язку за суб'єктами запобігання домашньому насильству щодо вчинення тих чи інших дій задля досягнення результату – вчинення заходу спрямованого на запобігання домашньому насильству. У постанові у Постанові КМУ «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству

за ознакою статі» є розділ під назвою «Взаємодія суб'єктів у сфері запобігання насильству». Разом з тим, нормативні положення, що містяться у вказаному розділі сформульовані достатньо абстрактно та не дають повного розуміння щодо дій кожного з суб'єктів запобігання домашньому насильству, які вони повинні вчинити, також вказаний розділ не встановлює розмежування компетенції між вказаними суб'єктами, що може призвести, до дублювання повноважень під час здійснення заходів направлених на запобігання домашньому насильству або утворення компетенційного вакууму. Більше того, у вказаному нормативно-правовому акті навіть не вказано, що необхідно робити у випадку виникнення суперечок між декількома суб'єктами запобігання домашньому насильству з приводу компетенційного поля.

Тому, цілком виправданим, у даному випадку, буде внесення змін до розділу «Взаємодія суб'єктів у сфері запобігання домашньому насильству» Постанови КМУ «Про затвердження Порядку взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі», якими буде чітко регламентовано:

1) межі компетенції кожного суб'єкта запобігання домашнього насильства під час вчинення заходів направлених на реалізацію державної політики у вказаному напрямку;

2) порядок взаємодії між різними суб'єктами запобігання домашньому насильству під час вчинення дій, що входять до їх компетенції та направлених на запобігання домашньому насильству;

3) порядок вирішення компетенційних спорів щодо вчинення тих чи інших дій у сфері запобігання домашньому насильству, у разі їх виникнення.

Вказані зміни забезпечать не тільки ефективність здійснення заходів направлених на запобігання домашньому насильству, а й забезпечать дотримання принципу юридичної визначеності та якості закону, а також призведуть до дотримання ст. 19 Конституції України відповідно до якої органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України [2].

### Література:

1. Карпа М.І. Межі компетенції суб'єктів публічної служби: особливості визначення. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2017. № 2 (33). С. 109-116.
2. Конституція України. Режим доступу: URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 04.10.2021).